

Patienter spiser af lyst med elektronisk selvbestilling

Med en tablet-computer kan patienter selv vælge deres mad, og det ser ud til at øge appetitten.

Tekst **SUSSI BOBERG BÆCH**
Foto **BAX LINDHARDT**

Sygeplejerske Helle Hougaard Nielsen ser til, mens Mogens Ander Sørensen bestiller mad på en tablet-computer: "Patienterne klarer det meget bedre, end vi havde troet," siger hun, og patienten er tryk ved, at hun kan hjælpe, hvis der opstår problemer.

”Jeg spiser ikke så meget, så jeg har bare bestilt spidskål, citronfromage og vaniljeis.”

Mogens Ander Sørensen er indlagt på Gentofte Hospital på Infektionsmedicinsk afsnit og har netop afsluttet sin bestilling af den frokost, han skal have om en times tid. Det foregik på en tablet-computer, hvor han selv bestilte maden ud fra billeder af dagens menu.

Sådan virker systemet

Patienten bestiller selv maden via en tablet-computer. Patienten vælger *morgenmad*, *frokost*, *aftensmad* eller *ekstra*, og der kommer et billede frem af de mulige retter med information om kalorie- og proteinindhold. Patienten bestiller en ret ved at klikke på f.eks. *kartoffelmos* og derefter klikke på *ja tak*. Til sidst er der et billede af alle de ting, patienten har bestilt. Ved at trykke *afslut* er maden bestilt.

Den elektroniske selvbestilling er en del af et projekt, der kører på afdelingen i samarbejde med en tilsvarende afdeling på Herlev Hospital. Idéen er, at patienterne ved selv at bestille ud fra billeder af maden i højere grad får mad, som de har lyst til at spise.

Et hyppigt problem hos patienterne er netop manglende appetit, og derfor er det afgørende at kunne vælge af lyst. Mogens Ander Sørensen forklarer, hvorfor han valgte spidskål, citronfromage og vaniljeis:

”Når man ligger på hospitalet som her, mister man appetitten. Hvis du ikke har lyst til den mad, der bliver serveret, så spiser du slet ikke noget. Når du har kvalme, er det rart med is og citronfromage. Det glider nemmere ned end sovs og kartofler.” Og han konkluderer:

”Det betyder meget, at jeg kan vælge den mad, jeg har lyst til.”

Klinisk sygeplejespecialist på afdelingen Helle Hougaard Nielsen har været med til at implementere projektet.

”Vi oplever, at billederne taler til patienternes sanser og hjælper dem med at vælge noget, de har lyst til at spise, og vi har indtryk af, at det får dem til at spise mere. F.eks. har vi været nødt til at bestille ekstra af vores proteinberigede is, efter at vi er begyndt med den elektroniske selv-bestilling,” forklarer hun.

Sygeplejersken kan hjælpe

Med mange ældre patienter på en medicinsk afdeling virker elektronisk selvbestilling måske ikke som den mest oplagte løsning. Helle Hougaard forklarer:

”Man kan sætte spørgsmålstegn ved, om patienterne på medicinsk afdeling er den rigtige gruppe at udvikle en it-teknologi til, fordi over halvdelen af patienterne er ældre mennesker. Men det er derfor, vi har valgt denne patientgruppe, så vi kan indrette teknologien til netop at fungere for ældre patienter og dermed hjælpe dem til en bedre ernæringstilstand.”

Helle Hougaard Nielsen fortæller, hvordan det fungerer i praksis:

”Patienterne klarer det meget bedre, end vi havde troet. Nogle patienter skal have mere hjælp til det end andre, men teknologien er bygget simpelt op, og det er relativt intuitivt, hvad man skal trykke på, når man bestiller.”

Mogens Ander Sørensen er enig:

”Jeg synes, at systemet virker rigtig fint, og det falder mig let at bruge. Det kan godt være, hvis man ikke har en iPad eller en anden tablet i forvejen, at det kan være svært at bruge, men så kan sygeplejersken hjælpe.”

It-systemet er bygget op, så der gives enkle valgmuligheder, f.eks. ja tak eller nej tak, og patienten får løbende instrukser som kør fingeren opad. Mange

5 GODE RÅD OM AT IMPLEMENTERE EN NY TEKNOLOGI

Læg en strategisk plan for implementeringen.

Lederen skal bære visionen og tage ansvar og ejerskab for projektet.

Lyt til personalet, og løs de problemer, de møder.

Anerkend, at implementeringen medfører ændrede rutiner og arbejds-gange for personalet.

Prioritéér godt samarbejde mellem klinisk specialist og afdelingssygeplejerske.

ældre, der ikke er vant til at bruge en tablet, trykker ligesom, hvis det var en fysisk knap, og det er der også taget højde for i systemet.

Det handler om teknik og arbejdsgange

Det er ikke første gang, afdelingen afprøver teknologien. Sidste gang måtte projektet dog opgives på grund af problemer med teknikken og manglende afklaring af arbejdsgangene. Derfor blev projektet inden opstarten mødt af bekymringer fra personalet.

”Heldigvis er det endt med at blive taget godt imod, bl.a. på grund af ugentlige møder med personalet og det firma, der udvikler teknologien. Det handler om at få teknik og arbejdsgange til at fungere og at snakke med hver enkelt medarbejder om, hvad der giver mening,” siger Helle Hougaard Nielsen, som uddyber:

”F.eks. har vi en plan for, hvornår og hvem der hjælper patienten med at bestille. Der er en ansvarlig person i hver vagt, der tjekker op på alle bestillingerne, og der er planer og arbejds-gange for oplæring af nyt personale.”

Med tiden skal patienterne også kunne følge med i, om den mad, de spiser, dækker deres energi- og proteinbehov, og hvor meget de bevæger sig. Idéen er, at det skal motivere dem til at bevæge sig og til at spise det, de har brug for.

”Vi har koncentreret os om at få det tekniske med at kunne bestille måltiderne op at køre først. Næste trin bliver, at alle patienterne skal have indtastet en målsætning for, hvor meget energi og protein de har brug for, og de skal registrere, hvor meget de har spist til hvert måltid,” siger Helle Hougaard. ●